

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ „УКРАЇНА” (КИЇВ)
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
(БІЛА ЦЕРКВА)
НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКЕ НАУКОВЕ ОБ’ЄДНАННЯ
ІМ.ЮРІЯ БОЙКА-БЛОХИНА (МЮНХЕН)
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ КИЇВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
(КИЇВ)
КАФЕДРА БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМОЛОГІЇ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА (КИЇВ)

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XX МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

*«Удосконалення інформаційно-ресурсного
забезпечення освіти і науки
в умовах євроінтеграції»*

24-26 травня 2018 року

Біла Церква

Рекомендовано до друку Вченою радою Білоцерківського інститут економіки та управління Університету «Україна» (протокол № 9 від 29 травня 2018 року)

Редакційна колегія

Новак Я.В.	Білоцерківський інститут економіки та управління Університету „Україна”, кандидат юридичних наук, доцент
Півторак М. В.	Білоцерківський інститут економіки та управління Університету „Україна”, кандидат економічних наук, доцент
Косач Т. М.	Білоцерківський інститут економіки та управління Університету „Україна”, кандидат філософських наук, доцент
Новальська Т. В.	Київський національний університет культури і мистецтв, доктор історичних наук, професор
Воскобойнікова-Гузєва О. В.	Київський університет імені Бориса Грінченка, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник
Романченко І. Г.	Білоцерківський інститут економіки та управління Університету „Україна”, кандидат історичних наук
Цвид-Гром О. П.	Білоцерківський інститут економіки та управління Університету „Україна”, кандидат філологічних наук, доцент
Сидоренко В. В.	Білоцерківський інститут економіки та управління Університету „Україна”, кандидат юридичних наук
Хомчук О.П.	Білоцерківський інститут економіки та управління Університету „Україна”, кандидат психологічних наук

УДК 378(477+4)

Удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки в умовах євроінтеграції: тези доповідей XX Міжнародної науково-практичної конференції (24-26 трав. 2018 р.) / Білоцерківський інститут економіки та управління Університету «Україна»; за заг. ред. Я. В. Новака; наук. ред. Т. М. Косач. – Біла Церква, 2018. – 164 с.

- 3.Європейські публічні комунікації: культура, політика, технології : колективна монографія / А. Л. Шинкарук, В. М. Парфенюк, Е. Я. Кац. – Рівне, 2013. – 280 с.
- 4.Зернецька О. В. Нові засоби масової комунікації / О. В. Зернецька. – Київ, 1993. – 13 с.
- 5.Квіт С. М. Масові комунікації. / С. М. Квіт. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. – 206 с.
- 6.Салига П. Трансформація мережевих електронних журналів як явища масової комунікації : дисертація / П. Салига. – 2014.

УДК 376

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ

Цвид-Гром Олена Петрівна,

кандидат філологічних наук, доцент,

*Білоцерківський інститут економіки та управління Університету „Україна”,
м.Біла Церква, Україна*

Процес інформатизації сучасного суспільства зумовив необхідність розробки нової моделі соціалізації молоді з особливими потребами. У сучасних цивілізованих державах, до яких прагне належати і Україна, соціальний захист – один з найважливіших напрямів діяльності. Рівень цивілізованості країн визначається ставленням до найменш захищених та найбільш вразливих своїх громадян, яким необхідний соціальний захист, насамперед – до дітей та молоді з особливими потребами. Надання права інвалідам жити в соціумі, а не в ізоляції, забезпечення їх рівними можливостями в одержанні освітніх послуг, інтеграція у суспільство, забезпечення доступності закладів для них на всій території країни – чи в місті, чи в селі – усе це дуже важливі питання для розбудови громадянського суспільства.

Середовище спілкування в мережі Інтернет науковці називають по-різному – віртуальним простором, кіберпростором, соціокультурним, інформаційним та комунікаційним середовищем, «комп'ютерно-опосередкована комунікація» (І.Розіна, Л. Щипіцина), «електронне спілкування або комунікація» (О.Галичкіна, Т.Рязанцева), віртуальне спілкування та ін. Віртуальне середовище надає невичерпні можливості знайомства з різними людьми, а це означає, що на них можна впливати, з ними можна взаємодіяти, їм можна протистояти і т.д. [1].

Проблемам дослідження віртуального спілкування приділяється значна увага, що пояснюється всебічним розвитком мережі Інтернет, інформаційним технологіям та глобалізацією інформаційних процесів. Зокрема, проблеми віртуального спілкування досліджували: К.Смишляєва (соціально-педагогічні умови організації віртуального спілкування); Т.Виноградова (специфіку спілкування в Інтернеті); В.Силаєва (створення віртуальних особистостей в Інтернеті); Є. Кириченко, А.Ярута (мовне середовище та Інтернет-комунікацію); Д. Попов (цінності та соціальні ролі молодих інтернет-користувачів); О.Леонтович (проблеми віртуального спілкування) та інші [3].

Комунікаційні можливості, які надає Інтернет (спілкування у соціальних мережах, участь у проектах, пошук необхідної інформації,

листування, прослуховування музики, перегляд відео, обмін медіафайлами, ігри і т.д.), розкривають безліч можливостей для самовираження й самореалізації. До того ж, віртуальність забезпечує розширення пізнавальних практик, зростання візуального мислення. Таким чином, ресурси комп'ютерних комунікацій відкривають можливості для діалогу віддалених у просторі суб'єктів, особливо це важливо для молоді з особливими потребами.

Можна виокремити три основні шляхи використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) в інклюзивній освіті:

- у компенсаційних цілях (використання ІКТ в якості технічної допомоги, підтримки, часткової компенсації або заміщення відсутніх природних функцій, що дозволяє учням з особливими потребами повноцінно залучатись до процесів спілкування й взаємодії);

- у комунікаційних цілях (допоміжні прилади і програмне забезпечення, альтернативні форми зв'язку, що полегшують або уможливають комунікацію у більш зручний спосіб, специфічний для кожного виду функціонального обмеження);

- у дидактичних цілях (сприяють диференціації, задоволенню індивідуальних потреб, особистісному розвитку дітей з особливими потребами, розкриттю їх здібностей, повноцінній інклюзії, включенню в освітнє й суспільне середовище) [2].

Важливим чинником соціалізації людей з обмеженими можливостями є одержання ними належної освіти. Надання освітянських послуг передбачає, передусім, доступність інформації для людей з обмеженими можливостями, формування у них умінь та навиків самостійного оволодіння знаннями, використання комп'ютерних технологій, Інтернет-підтримку.

Одним із засобів інформаційно-комунікаційних технологій, де студенти з особливими потребами можуть отримати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час та в будь-якому місці, є технології електронного (дистанційного, мобільного) навчання, зокрема – система Moodle – модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище. Використання якого робить навчальний процес більш доступним і комфортним, особливо для студентів з інвалідністю, та стимулюватиме до самоосвіти і навчання протягом усього життя.

Інтернет-комунікаційні компетентності осіб з інвалідністю зводяться до знання та уміння працювати з такими програмами: Інтернет (інформаційні ресурси, електронні бібліотеки, електронні книги, соціальні мережі, взаємодія проектів, навчальні заняття у мережі, платформа для видання матеріалів, підтримка зв'язку з підопічними); діагностичні програми (виявлення обдарованих дітей); мультимедіа-ігри, програма для створення комп'ютерних презентацій, графічні редактори, видавничі системи, редактори сайтів (залучення молоді з особливими потребами до організації заходів, включення у діяльність) тощо.

Сьогодні соціальні мережі стали основним засобом спілкування, підтримки, розвитку молоді з особливими потребами, а також обміном інформації, медіаданими тощо. Найбільш часто використовуваними соціальними мережами та співтовариствами є Facebook.com., Instagram.com., популярний відеохостинг Youtube.com., мобільний додаток Viber та інші.

Використання ІКТ молоддю з особливими потребами найбільш доцільне як інструмент навчання, самоосвіти. За допомогою нових інформаційних технологій така молодь може знайти відповіді на багато запитань. Розвиток ІКТ відкриває перед ними нові можливості за рахунок

розширення сфери спілкування з користувачами Інтернету. Таким чином, вони включаються до інформальної освіти, яка в даний час відбувається в масових соціальних мережах та за допомогою спеціалізованих інформаційних сайтів, блогів, порталів, де можна отримати необхідну інформацію, поспілкуватися з фахівцями, обмінятися інформацією.

На сьогодні пропонується використовувати такі інформаційні технології для молоді з особливими потребами: діагностичні програми для анкетування і перевірки знань, виявлення рівня розвитку; електронний документообіг для ведення всіх форм звітності; ресурси Інтернет для пошуку професійно значущої інформації, електронна пошта, ведення ділового листування з різними інстанціями і клієнтами; довідково-правові системи для створення нормативно-правової бази соціально-педагогічної діяльності тощо. Молодь з особливими потребами сьогодні має можливість брати активну участь у різних онлайн-режимах.

Оскільки інформаційна потреба молоді з інвалідністю реалізується сьогодні часто за допомогою віртуального інформаційного простору, особливу увагу при роботі з такими студентами слід приділяти створенню Web-сайтів в мережі Інтернет. Основна спрямованість таких Web-сайтів – створення персональних сторінок за тематикою інтересів, потреб і проблем кожної молодої людини з інвалідністю. Так, наприклад, існує велика кількість спеціалізованих сайтів, що об'єднують окремі категорії населення, які потрапили у складні життєві обставини або мають психічні чи фізичні відхилення у розвитку; Інтернет-сторінки для обдарованої молоді; ВІЛ-інфікованих тощо.

Отже, Інтернет-мережа для молоді з особливими потребами є інструментом для саморозвитку, це – пошук і спілкування зі значимими для особистості іншими людьми; освоєння «нового» віртуального простору, його можливостей, особливостей; навчання; творче самовираження; спілкування з можливістю віддаленої комунікації, анонімності, подолання відстані; нарощування соціального капіталу як інструмент «соціального моніторингу», підтримання соціальних зв'язків; для компенсації або заміщення, коли цілі і мотиви особистості (наприклад, в домінуванні, прийнятті, любові) не можуть бути реалізовані в реальній комунікації через низку об'єктивних або суб'єктивних труднощів і т.п.

Література

1. Березан, В. Підготовка соціального педагога до використання ІКТ в роботі з дітьми з особливими потребами [Електронний ресурс] // В. Березан // Людинознавчі студії. Педагогіка. – 2014. – Вип. 29(2). – С. 4-13. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstud_2014_29\(2\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstud_2014_29(2)_3), вільний. – Назва з екрану.
2. Запорожченко, Ю.Г. Використання засобів ІКТ для підвищення якості інклюзивної освіти / Ю.Г. Запорожченко. // Інформаційні технології в освіті : зб. наук. праць. – Херсон: ХДУ, 2013. – № 15. – С. 138-145.
3. Новгородський, Р.Г. Інтернет-комунікації у роботі соціального працівника / Р.Г. Новгородський // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка. – 2016. – №133. – С. 160-163.